

विकल्पनम् 1 Admitting of a doubt. -2 Allowing an option. -3 Indecision. -4 Inconsideration.

विकलिपत a. 1 Prepared, arranged. -2 Divided, manifold.

विकलिपन a. 1 Possessing doubt. -2 Versed in the Mimāṃsā.

विकेश a. (-शी f.) 1 Having loose hair. -2 Having no hair, bald (as head). -शी 1 A woman with loose hair. -2 A woman without hair. -3 A small tress of hair tied up separately and then collected into the larger braid or *Veṇi*. -4 N. of the wife of Siva in the form of the Earth (one of the 8 forms of Siva; cf. यामाहुः सर्वभूतप्रकृतिः S. 1. 1.). -Comp. -तारका a comet.

विकेशिका Lint; Suśr.

विकोशा, -ष a. 1 Without husk. -2 Unsheathed, uncovered; विकोशनिर्धैततनोर्महासे: Ki. 17. 45; R. 7. 48.

विक्रः A young elephant (in the tenth (?) year). M. W. gives twenty years old; विक्रो विशतिवर्षः स्यात् Abh. Chin. 1220; Maṭaṅga L. 5. 11; विक्रैरिव महागजः Dharmābhuyuda-mahākāvya 2. 25.

विक्रम् 1 **Ā.** 1 To walk along or through; विष्णुस्त्रेधा विचक्रमे 'took 3 steps'; जले विकममाणाया हनूमान् शतयोजनम् Bk. 8. 24. -2 To assail, overcome, conquer. -3 To cleave; split open (P.) -4 To advance, proceed. -5 To show prowess or valour; तत्रहणान्याच्छिद्य विक्रमतः Ms. 8. 9.

विक्रमः 1 A step, stride, pace; गतेषु लीलाञ्चितविक्रमेषु Ku. 1. 34; S. 7. 6; निष्पत्वन्त्यायतविक्रमाणि (सप्तपदानि) Bu. Ch. 1. 33; Mb. 7. 49. 5; cf. त्रिविक्रम. -2 Stepping over, walking; going, gait; ततः सुमन्त्रस्त्वरितं गत्वा वरितविक्रमः Rām. 1. 8. 5; गतैः सहावैः कलहंसविक्रमम् Ki. 8. 29. -3 Overcoming, overpowering. -4 Heroism, prowess, heroic valour; अनुस्तुकः खलु विक्रमालंकारः V. 1; R. 12. 87, 93. -5 N. of a celebrated king of Ujjayinī. -6 N. of Viṣṇu. -7 Strength, power. -8 Intensity. -9 Stability. -10 A kind of grave accent. -11 Non-change of the विसर्ग into an उण्ठन्. -12 The third astrological house. -Comp. -अर्कः, -आदित्यः see विक्रम. -कर्मन् n. a heroic deed, feat of valour. -शीलः N. of a monastery; Buddh. -स्थानम् a promenade.

विक्रमणम् A stride (of Viṣṇu); छलयसि विक्रमणे बलिमद्भुतवामन Git. 1. -2 Heroism. -3 (With Pāśupatas) Supernatural power.

विक्रमितम् Prowess; निष्पेततुः परमविक्रमितातिवेपस्कन्धप्रवालविटपौ कृतचण्डशब्दौ Bhāg. 10. 10. 27.

विक्रमिन् a. 1 Chivalrous, heroic. -2 Powerful, strong. -m. 1 A lion. -2 A hero. -3 An epithet of Viṣṇu.

विक्रान्त p. p. 1 Stepped or passed beyond. -2 Powerful, heroic, valiant, chivalrous; युधामन्युश्च विक्रान्तः Bg. 1. 6; Ki. 16. 2. -3 Victorious, overpowering (one's enemies). -न्तः 1 A hero, warrior. -2 A lion. -3 N. of a kind of संधि which leaves विसर्ग unchanged. -न्तम् 1 A pace, stride; तद्रिक्रान्तैर्विजितानीह त्रीणि Mb. 13. 158. 20. -2 Heroism, valour, prowess. -3 The jewel called वैक्रान्त. -4 A kind of intoxicating drink.

विक्रान्तिः f. 1 Stepping, striding. -2 A horse's gallop or canter. -3 Heroism, valour, prowess.

विक्रान्तु a. Valiant, victorious. -m. 1 A lion. -2 A hero, victor.

विक्रस्तः The moon.

विक्रिया 1 Change, modification, alteration; रमश्च-प्रवृद्धिजनिताननविक्रियान् R. 13. 71; 10. 17. -2 Agitation, excitement, perturbation, excitement of passion; अथ तेन निगृह्य विक्रियामभिशस्तः फलमेतदन्वभूत् Ku. 4. 41; 3. 34. -3 Anger, wrath, displeasure; साधोः प्रकोपितस्थापि मनो नायाति विक्रियाम् Subhaś; लिङ्गसुदः संवृतविक्रियास्ते R. 7. 30; किमकारणमस्मासु गतवानसि विक्रियाम् Bm. 1. 911. -4 Reverse, evil; विक्रियायै न कल्पन्ते संबन्धाः सदनुष्ठिताः Ku. 6. 29 (विक्रियायै=वैकल्योत्पादनाय Malli.) -5 Knitting, contraction (of the eyebrows); भ्रूविक्रियायां विरतप्रसंगैः Ku. 3. 47. -6 Any sudden movement, as in रोमविक्रिया V. 1. 12 'thrill'. -7 A sudden affection or seizure, disease. -8 Violation, vitiation (of the proper duties); इत्यास-वचनाद्वामो विनेष्यन् वर्णविक्रियाम् R. 15. 48. -9 A preparation or dish of rice &c. -10 Injury, harm. -11 Extinction (of a lamp). -Comp. -उपमा a kind of Upamā mentioned by Dandin; see चन्द्रबिम्बादिवोत्कीर्ण पद्मगर्भादिवोद्धृतम्। तत्र तन्वः बदनमित्यसौ विक्रियोपमा || Kāv. 2. 41.

विक्री 9 **Ā.** 1 To sell (Ātm. in this sense); गबां शत-सहस्रेण विक्रीणि सुतं यदि Rām. विक्रीणीत तिलाञ्छुदान् Ms. 10. 90; 8. 197, 222; Santi. 1. 12. -2 To barter, exchange; नाकस्माच्छाण्डलीमाता विक्रीणाति तिलैस्तिलान् Pt. 2. 65.

विक्रयः 1 Sale, selling; यासां नाददते शुल्कं ज्ञातयो न स विक्रयः Ms. 3. 54. -2 The selling price; Ms. 7. 127. -3 The market; विक्रयायो धनं किंचिद् गृह्णयात् कुलसंनिधौ Ms. 8. 201. -Comp. -अनुशायः rescission of a sale; Ms. 8. 5. -पत्रम् a bill of sale, sale-deed. -चीथिः market.

विक्र (क्रा) यिकः, -विक्रयिन् m. A dealer, seller, vendor.

विक्रायक a. Selling; पुत्रविक्रायकं ध्रुवम् Rām. 2. 12. 78.

विक्रीत p. p. Sold; विक्रीते करिणि किम्बुक्षे विवादः Subhaś. -तम् Sale; योगाघमनविक्रीतम् Ms. 8. 165.

विक्रेय a. Saleable, vendible (as an article); Y. 2. 246.

विक्रीडः 1 A playing ground. -2 A plaything, toy.